

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ 2011-2012

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΟ ΣΤΕΡ

16/1/2012 **Τυραννόσαυρος** *Πάντι Κονσιντάν*

23/1/2012 **Εκτός νόμου και χρόνου** *Τζον Μάικλ ΜακΝτόνα*

30/1/2012 **Ένας χωρισμός** *Ασγκάρ Φαραντί*

6/2/2012 **Μίχαελ** *Μάρκους Σλάιντσερ*

13/2/2012 **Βασιλιάς σε μια κόλαση** *Μάριους Χολστ*

20/2/2012 **Πίνα Μπάους** *Βιμ Βέντερς*

27/2/2012 **Πρέπει να μιλήσουμε για τον Κέβιν** *Λιν Ράμσι*

5/3/2012 **Το παιδί με το ποδήλατο** *Αδελφοί Νταρντέν*

12/3/2012 **Πολεμώντας για τη νίκη** *Βαλερί Ντονζελί*

19/3/2012 **Το λιμάνι της Χάβρης** *Άκι Καουρισμάκι*

26/3/2012 **Κοτόπουλο με δαμάσκηνα** *Μαρζάν Σατραπί - Βενσάν Παρονό*

2/4/2014 **Κάποτε στην Ανατολία** *Νούρι Μπίλγκε Τσεϊλάν*

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟ - LE GAMIN AU VÉLO

Σκηνοθεσία- Σενάριο: Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne

Ηθοποιοί: Cécile De France, Thomas Doret, Jérémie Renier, Fabrizio Rongione, Egon Di Mateo.

Χώρα: Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία (Έγχρωμη)

Διάρκεια: 87'

Πρώτη προβολή: Ώρα 8.30 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: Ώρα 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις:

- Μέγα Βραβείο Κριτικής Επιτροπής Καλύτερης Ταινίας στους Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne, Φεστιβάλ Καννών 2011

- Βραβείο Σκηνοθεσίας Golden Pegasus στους Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne, Flaiano International Prizes 2011.

- Ειδικό Βραβείο Κριτών Καλύτερου Νέου Ηθοποιού στους Solomon Glave, Thomas Doret, Shannon Beer στο Valladolid International Film Festival, 2011.

Η νέα ταινία των αδερφών Νταρντέν, «Το Παιδί

με το Ποδήλατο» («Le Gamin Au Vélo»), θέτει ισχυρή υποψηφιότητα για τον τρίτο τους Χρυσό Φοίνικα, προσθέτοντας στη φιλμογραφία των Βέλγων σκηνοθετών ένα ακόμη συγκινητικό δράμα με δυνατές ερμηνείες.

Ο Σιρίλ εγκαταλείπεται από τον πατέρα του σε κάποιο ίδρυμα χωρίς εξηγήσεις. Καθώς δυσκολεύεται να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα και αρνείται να αποδεχτεί την πατρική απόρριψη, γνωρίζει τυχαία τη Σαμάνθα (Σεσίλ ντε Φρανς), μια σαραντάχρονη κομώτρια, με την οποία σταδιακά δένεται συναισθηματικά.

Μέσα από το γνωστό κινηματογραφικό τους στυλ, οι - δις βραβευμένοι με την ανώτατη διάκριση των Καννών για τη «Ροζέτα» και το «Παιδί» - Νταρντέν φτιάχνουν μια εξαιρετική ιστορία ενηλικίωσης στην οποία ο νατουραλισμός βαδίζει χέρι-χέρι με τη συναισθηματική εξιλέωση. Ο 11χρονος Τομάς Ντορέ στο ρόλο του Σιρίλ κάνει την καρδιά και το στομάχι μας να σφίγγονται σε μία αξιομνημόνευτη ερμηνεία, όπου ο θυμός, η απογοήτευση και η ελπίδα εναλλάσσονται εκφραστικά στο πρόσωπό του σε κλάσματα δευτερολέπτου.

Ακόμη κι αν σε κάποια κομβικά σημεία το γράψιμο

των διαλόγων χτυπάει ως ελαφρώς τεχνητό, είναι αναμφισβήτητη η ανθρωπιά και η ειλικρίνεια στην σκιαγράφηση ενός ταλαιπωρημένου και τρομαγμένου παιδιού, του οποίου οι πράξεις απορρέουν εντελώς φυσικά από όσα του έχουν συμβεί. Σε αντίθεση με τον «Κέβιν» της Λιν Ράμσεϊ, όπου ο ομώνυμος χαρακτήρας παρουσιάζεται ελαφρώς σαν την ενσάρκωση του Κακού από την ημέρα της γέννησής του, ο Σιρίλ είναι τόσο αληθινός που αν τον χτυπήσεις θα ματώσει.

Όπως και στις προηγούμενες ταινίες τους, οι Νταρντέν καταφέρνουν να συνδυάσουν αβίαστα την αγριότητα της καθημερινότητας και την βαθιά ανθρωπιστική τους ματιά. Αλλά αυτό δεν είναι που τους κάνει τόσο ρομαντικά ξεχωριστούς και σπουδαίους;

ΦΑΙΔΡΑ ΒΟΚΑΛΗ

«Ποτέ μην παίζεις με σκυλιά ή παιδιά» λέει μια παλιά ρήση που κυκλοφορεί στους κύκλους των ηθοποιών. «Έχεις χάσει από χέρι». Στις Κάννες εφέτος η ρήση αυτή δεν ίσχυσε στο ελάχιστο. Οποια πέτρα και αν σήκωνες, στις περισσότερες ταινίες που πήγαίνες, έβλεπες να κυριαρχεί το παιδικό στοιχείο. Ταινίες με ιστορίες σκληρές και βίαιες, που μιλούν για πληγές στον ψυχισμό των παιδιών οι οποίες δύσκολα (αν όχι καθόλου) μπορούν να κλείσουν. Θέματα όπως η κακοποίηση, η εγκατάλειψη, ο κυνισμός, η αδιαφορία, ακόμη και η απέχθεια προς το πρόσωπο του παιδιού, είτε από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον είτε μέσα στο ίδιο τους το σπίτι, κυριάρχησαν σε πολλές ταινίες κάνοντας από την πρώτη κιόλας ημέρα της διοργάνωσης σαφές ότι το παιδί θα ήταν ο πρωταγωνιστής του Φεστιβάλ. «Το παιδί με το ποδήλατο» των αδελφών Ζαν-Πιερ και Λυκ Νταρντέν είναι ίσως το πιο κραυγαλέο παράδειγμα. Ήταν η καλύτερη από όλες αυτές τις ταινίες και θα ήταν τουλάχιστον άδικο αν απουσίαζε από τα βραβεία - θα ανακοινωθούν σήμερα από τον πρόεδρο της Κριτικής Επιτροπής Ρόμπερτ Ντε Νίρο.

Όπως οι αμερικανοί αδελφοί σκηνοθέτες Τζόελ και Ιθαν Κόεν, έτσι και οι βέλγοι συνάδελφοί τους Ζαν-Πιερ και Λυκ Νταρντέν μοιάζουν αρκετά μεταξύ τους, δουλεύουν πάντα μαζί και εμφανίζονται παρά όποτε μιλούν για τη δουλειά τους. Διανοούμενοι, πνευματώδεις, αλλά την ίδια ώρα φιλικόι, εγκάρδιοι και χαμογελαστοί, οι Νταρντέν έχουν επιλέξει τον δύσκολο δρόμο του κοινωνικού κινηματογράφου και έχουν βραβευτεί δύο φορές με τον Χρυσό Φοίνικα στις Κάννες: το 1999 για τη «Ροζέτα» και το 2005 για το «Παιδί».

Η σχέση παιδιού- γονέα τους έχει απασχολήσει αρκετά σε ταινίες όπως η «Υπόσχεση», ο «Γιος», το «Παιδί» και τώρα στο «Παιδί με το ποδήλατο», την καλύτερη ταινία της εφετινής διοργάνωσης,

στην οποία παρακολουθούμε την προσπάθεια ενός ατίθασου πιτσιρίκου (Τομά Ντορέ) να σταθεί όρθιος σε μια εχθρική κοινωνία που του το απαγορεύει. Μια γυναίκα που θα βρεθεί στο διάβα του- την υποδύεται η Σεσίλ ντε Φρανς - αποφασίζει να αφοσιωθεί στο παιδί και να το πάρει υπό την προστασία της.

Η κινηματογράφηση των αδελφών Νταρντέν είναι λιτή, ευθύβολη και επί της ουσίας. «Από τη στιγμή που γράφουμε το σενάριο και κατά τη διάρκεια των προβών είμαστε αποφασισμένοι για ένα πράγμα: δεν μας ενδιαφέρουν ούτε οι ευκολίες ούτε οι συναισθηματισμοί ούτε τα κροκοδείλια δάκρυα, ούτε και τα ενάρετα συναισθήματα» λέει ο Ζαν Πιερ Νταρντέν καθισμένος δίπλα στον αδελφό του στην ταράτσα του ξενοδοχείου «J. W. Marriott» στη λεωφόρο Κρουαζέτ. «Είναι εύκολο να βγάλεις συναίσθημα όταν δουλεύεις μια ιστορία για ένα παιδί που το έχουν εγκαταλείψει οι γονείς του και για μια γυναίκα που αποφασίζει να το πάρει υπό την προστασία της. Η ηθική πλευρά της ιστορίας όμως ήταν αυτή που μας ενδιέφερε περισσότερο».

Ενα παράδειγμα που τεκμηριώνει τη σοφή οδό της αποφυγής των ευκολιών είναι η απόφαση της γυναίκας να πάρει υπό την προστασία της το παιδί. Γιατί το κάνει; Ποια είναι τα κίνητρά της; Τι παιδικά απωθημένα έχει η ίδια; Είχε δυσάρεστη παιδική ηλικία; Μήπως δεν μπορεί να κάνει παιδιά; Οι Νταρντέν όχι μόνο δεν έχουν την απάντηση όλων αυτών των ερωτημάτων αλλά δεν ενδιαφέρονται καν να τη μάθουν. «Όλοι αυτοί οι λόγοι θα ήταν αρκετοί για να δικαιολογήσουν την απόφασή της να αγκαλιάσει το παιδί» λέει ο Λυκ Νταρντέν. «Δεν μας απασχόλησαν όμως. Εστιάσαμε στην ίδια την απόφασή της να ανταποκριθεί στη φωνή του ενστίκτου της και να βοηθήσει το παιδί που, χωρίς να το λέει, νιώθεις ότι ουρλιάζει για βοήθεια. Είναι αλήθεια ότι ποτέ δεν μιλάμε για προθέσεις, ούτε και για το τι ακριβώς συμβαίνει μέσα στο κεφάλι των ηρώων μας. Δεν μας απασχολεί η ψυχολογία των ηρώων ούτε και τη συζητάμε ποτέ στις πρόβες. Η μέθοδός μας είναι να προσπαθούμε πάντα να οπτικοποιήσουμε όλα αυτά μέσα από τις κινήσεις

των ανθρώπων και τις σχέσεις μεταξύ τους».

«Γινόμαστε όλο και πιο μόνοι»

Την ώρα όμως που οι αδελφοί Νταρντέν λένε ότι τα κοινωνικά μηνύματα δεν τους απασχολούν, παραδέχονται ότι η βάση των ταινιών τους είναι «το οικονομικό και κοινωνικό αδιέξοδο της δυτικής κοινωνίας το οποίο σήμερα έχει λάβει διαστάσεις αρχαίας ελληνικής τραγωδίας. Η κρίση στην οικογένεια υπάρχει, το ξέρουμε, τη βλέπουμε μπροστά μας» αναφέρει ο Ζαν-Πιερ Νταρντέν. «Η αποδόμηση της οικογένειας είναι πάντα ένας κρίκος στις ταινίες μας, αλλά σε σύγκριση με το παρελθόν ο κόσμος σήμερα είναι όλο και περισσότερο μόνος. Ίσως αυτός να είναι ο λόγος που βάζουμε τους ήρωές μας στη διαδικασία της αναζήτησης κάποιου για να τους βοηθήσει. Βλέπουμε ανθρώπους που προσπαθούν να κατασκευάσουν οικογένεια. Γιατί πιστεύουμε πραγματικά ότι όλοι έχουμε ανάγκη τη συντροφικότητα. Δεν μπορούμε να ζούμε μόνο με τον εαυτό μας».

Αυτός άλλωστε είναι ο λόγος που οι Νταρντέν έβαλαν λίγο νερό στο κρασί τους προσφέροντας την ανακούφιση στο τέλος. «Έχοντας γνώση αυτού του τρομερού ατομισμού που επικρατεί στη σημερινή κοινωνία, θέλαμε να προσφέρουμε μια άλλη όψη, εκείνη της συμπόνιας και της επιθυμίας ενός ανθρώπου που δεν διστάζει να μοιραστεί τη ζωή του με έναν άγνωστο. Αυτή η ένδειξη γενναιοδωρίας απέναντι στον ατομικισμό ήταν ίσως η πιο δύσκολη αλλαγή που χρειάστηκε να κάνουμε διότι δεν προήλθε με φυσικότητα από μέσα μας. Συνήθως είμαστε πιο πεσιμιστές. Αυτή τη φορά θέλαμε από τη γυναίκα να δώσει στο παιδί την οικογένεια που του εκλάπη».

Και η δική τους οικογένεια; Κατά πόσο τα παιδικά χρόνια των αδελφών Νταρντέν έπαιξαν ρόλο στον προβληματισμό των ταινιών τους; Ακούγοντας την ερώτηση τα δύο αδέρφια σκύβουν το κεφάλι και χαμογελούν ντροπαλά. Ο Λυκ παίρνει τον λόγο: «Δεν είμαι βέβαιος ότι η δική μας οικογένεια έχει σχέση με τη δουλειά μας. Ωστόσο, όταν βλέπεις δύο αδέρφια να δουλεύουν διαρκώς μαζί εδώ και 30 χρόνια και να φτιάχνουν ταινίες με πυρήνα την οικογένεια, ε, τότε η οικογένεια θα πρέπει να παίζει κάποιον ρόλο. Στην περίπτωση αυτής της ταινίας πάντως η ιδέα προήλθε από κάτι που ακούσαμε στην Ιαπωνία για ένα παιδί που το εγκατέλειψαν οι γονείς του. Η σκέψη δεν έφευγε από το μυαλό μας και κάποια στιγμή αποφασίσαμε να τη μετατρέψουμε σε ταινία. Τόσο απλά».

JEAN-PIERRE ΚΑΙ LUC DARDENNE

Γεννήθηκαν το 1951 και 1954 αντίστοιχα, στο Βέλγιο.

ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ

Le gamin au vélo 2011, Le silence de Lorna 2008, Chacun son cinéma ou Ce petit coup au coeur quand la lumière s'éteint et que le film commence 2007, L'enfant 2005, Le fils 2002, Rosetta 1999, La promesse 1996, Je pense à vous 1992, Falsch 1987, Il Court, il Court, le Monde 1987, Regard Jonathan/Jean Louvet, son oeuvre 1983, Leçons d'une université volante 1982, R... ne répond plus 1981, Pour que la guerre s'achève, les murs devaient s'écrouter 1980, Lorsque le bateau de Léon M. descendit la Meuse pour la première fois 1979, Le chant du rossignol 1978.

